

INKI

Ko je bila v 16. stoletju Azteška država na višku svojih moči, so v Peruju vladali Inki. Ti so prišli iz juga Peruja na sever, da bi našli svojo deželo. Legenda pravi, da je njihov vodja Manco nosil zlato palico in ko se je ta sama od sebe zarila v zemljo, so se tam naselili in zgradili svoje glavno mesto.

Država inkov je postala velesila šele v 15. stoletju. Na začetku 16. stoletja je njihova država segala od ekvatorja na severu do Čila na jugu.

Medtem ko so Azteki od podjarmenih ljudstev zahtevali samo dajatve, so Inki državo združili v zaključno enoto. Državo so razdelili na province, vsaka je imela svojega guvernerja. Vlada je določala vse podrobnosti vsakdanjega življenja, nihče ni mogel spremeniti kraja bivanja ali poklica, za katerega je bil rojen.

Razvili so namakalni sistem, tako so sušni predeli postali rodovitni, poskrbeli so, da je bila zemlja bolanih in starejših ljudi obdelana. Razvili so močno cestno omrežje, glavne žile so bile dve cesti v smeri sever-jug in več prečnih cest od vzhoda do zahoda. Zgradili so tudi mostove, med njimi je znan viseči most čez reko Apu Rimac. Spleten je bil iz agavinih vlaken, dolg 60 metrov.

Niti Azteki niti Inki niso poznali konja in ne koles, zato so zgradili vzdolž cest številne poštno postaje s tekači. Ti tekači so po sistemu štafete prenašali sporočila po vsej deželi. Ta sporočila so bila zapisana v sistemu vozlanih niti. Barva vrvi je prestavljala predmete in pojme, število vozlov pa številke.

Vse važnejše dogodke so zapisovali na te vozlaste barvaste vrvi, ter izšolali ljudi, ki so jih znali brati. Ob prihodu osvajalcev, ki so pobili tudi te ljudi, nihče ni znal več brati, pa tudi vsi zapiski vrvi so izginili neznano kam. Tako je inkovska preteklost in znanje ušlo osvajalcem. Ta civilizacija je zgradila najdaljše ceste, namakalne sisteme, tkala najfinejše tkanine, zgradila na terasah neprekosljive plantaže, odkrila, kako se izdelujejo mesne in krompirjeve konzerve. Ko so osvajalci izropali svetišče Sonca – Coricancho v Cuzcu, so našli tudi nekaj kosov tkanine, na kateri so bili zapisi o zgodovini Inkov. Te tkanine so bile tako svete, da je v te prostore lahko prišel le svečenik, vladar pa le enkrat v letu ob prazniku Inti Raymi. Španci so štiri kose te popisane tkanine poslali z galejo v domovino, vendar se je le ta potopila.

Inki so gradili templje in palače iz masivnih, zelo natančno obklesanih kamnitih kvadrov. Središče države je bil MONARH. Njegova oblast je bila absolutna in njegova moč veliko večja kot kateregakoli vladarja v Evropi. Njegovo ljudstvo je v njem videlo boga na zemlji, bil je posebljenje sonca, najvišjega boga Inkov. Naslednik monarha je bil njegov otrok z njegovo sestro, vendar se leta 1525 niso več držali te tradicije.

Inki niso bili ljudstvo, bili so rodovna aristokracija, dinastija, ki je vladala številnim plemenom. Jezik Inkov je bil poseben in poseben je bil tudi njihov zunanji videz. Dokazano je, da so bili nekateri vladarji belopolti. Poročali so se lahko med seboj s svojimi sestrami ali bližnjimi sorodniki. Imeli so lahko več žena.

V cesarstvu Inkov je imelo vsako svetišče svoj zlati vrt. V zlatem vrtu Pacche je bil kip bradatega moža, narejen iz čistega zlata, prav tako so bila iz zlata koruzna stebila in storži. Zlato in dragi kamni, ki so jih pridobivali na vsem ozemlju, je imelo samo estetsko vrednost. Zlato so imenovali »znoj sonca« in je veljalo za last bogov.

Verovali so v posmrtno življenje. Inki, otroci Sonca, so se po smrti vračali k svojemu očetu. Device sonca so bile princeze, zaprisežene soncu in če so prelomile obljubo, bi bile za lase obešene skupaj s svojim zapeljivcem nad prepadom, kjer bi ju skljuvali kondorji, sveti ptiči Andov.

Inki za razliko od Aztekov niso žrtvovali ljudi. Vsi njihovi prazniki in obredi so bili povezani z naravo.

Vsak je delal, vendar ne preveč in ne premalo. Če ga je doletela nesreča (poplava, požar....) ni dobil socialne revščine, ampak pripadajoči del, ki ga je vložil v skupnost.
Ustava Inkov je vsebovala samo tri zapovedi: ne laži, ne kradi, ne lenari. Kdor je kradel iz pohlepa, so ga obesili nad prepodom.

Španci so svojimi vojnimi pohlepnimi pohodi uničili inkovsko civilizacijo, njihovo bogastvo pa je ostalo zakopano v rudnikih.

Danes bi se lahko zgledovali po Inkih, kako živeti v sožitju z naravo in je ne uničevati